

ביקורת גבולות

כנרת רוזנבלום

צילום: מריץ כהן, לע"מ

הצבעה בקיבוץ שחל, 1951. התקווה היא המעשה האחראי ביותר שיכול אדם לעשות

כולנו שומרי הסף

בספטמבר איימו עלינו במלחמה גרעינית, בנובמבר הייתה פה מלחמות, ואת הקופה הציבורית גונבים לנו שוב ושוב. יש שמאיימים לוותר על זכות ההצבעה שלהם בגלל זה. אלא שאין זכות להתייאש. סיפור שמתחיל בחצר אחורית וצריך להיגמר בקלפי

הדירות בבניין להשתתף במימון עלויות האחזקה הבסיסיות של הבניין, והנה – פתאום, בלי ישיבות ועד, בלי התכתבויות אינסופיות, ובלי שאספתי שלוש הצעות מחיר כי אחד מבעלי הדירות, עורך דין גדול, סבור שכל החלפת צינור בבניין צריכה לעמוד בסטנדרטים של מכרו ממר שלי, ולכו תביאו את עורך דין הצמרת שלכם להתמודד מולו – ככה סתם, מתנקה החצר שלנו מלכלוך של שנים. מישהו חייב לעמוד מאחורי זה.

בסוף התברר, לחרדתי, שהכל בסדר. בשיתוף פעולה נדיר, ועדי הבית של כניסה א' ושל כניסה ב' החליטו לשתף פעולה, לראשונה בהיסטוריה, ולהזמין תוך יום קבלן על שלושת פועליו לנקות את החצר, כי צריך וכי כדאי. ועד הבית של כניסה א' הוא בעלי, אגב.

אכלו לי ושתו לי

יותר מאשר לדרוך שוב על מורשתו של כלב זר כשאני מתירה את האופניים שלי מהגדר של הבניין, מביך ומדכדך אותי לגלות כמה קטנת אמונה נעשיתי. איך אני, מדריכה לשעבר בצופים, נכונה תמיד, מאמינה – לאו דווקא אמפירית

למרכה במחיר. ולא שכחו להתקין מדרגות ברזל היורדות לחצר הבניין. לא שהם מתכוונים להשתלט עליה, חלילה, אבל מדרגות – שיהיו, ליתר ביטחון. אז עכשיו הם מנקים את החצר, ותיכף הם יציבו שם כיסאות ופרגולה, ואחר כך גם גרר קטנה, והנה – לא די שהם אוזנים בדירה הגדולה, גדולה פי שניים מכל דירה אחרת בבניין, הם גם תיכף ישתרעו בחצר האחורית של הבניין ויעשו בה כבשלהם.

או אולי זאת העירייה, שנמאס לה לממן את ההדברה החוזרת ונשנית, ועכשיו היא שולחת פועלי קבלן לנקות את בית הגידול המזמין של החולדות והעכברושים, ובקרום תשלח לנו חשבון אכזרי ולא פרופורציונלי בעבור הפעולה הבסיסית הזאת.

החצר הלכה והתנקתה מפסולת בניין, צואת כלבים, שקיות ניילון תועות, כוסות קפה חד פעמיות שהושלכו בה ועלווה עבשה, ואני חשבת שזה דווקא יפה ומקל על העיניים, אבל גם תהיתי מאיפה יגיע עכשיו הסכסוך: האם עם השכנים החדים, או שאולי עם העירייה.

אינני חשדנית מטבעי. תבינו, כבר שנים שאנחנו מנסים לשדל את בעלי

מי אלו, מי הזמין אותם ומה הם עושים כאן?

פועלים שחורי עור בחולצות טריקו מודפסות של קבלן ישראלי גרפו באצ' בעותיהם החשופות את הלכלוך, מילאו שקיס'שקים של אשפה. החצר האחורית, שממרפסת הכביסה נראתה כמו מגרש גרוטאות, הלכה והתנקתה משרידי השיי פוצים שהתבצעו בדירות בבניין, מענפים שנקרעו מעצייהם בסופה, ובטח גם מהמון אטבים שנפלו, ומכמה כבסים שנשרו ולא השתי בחסרונם.

ומתוך השבילים שנגרפו בחול, הלכה ונחשפה חצר אחורית נעימה, נחבאת, כזו שאפשר לדמיין איך צומחים בה, בינות לעצים, שני ספסלים ושולחן קטן, ואולי אפילו ערסל נתלה בה, והשכנים נפגשים בה בערכי הקיץ לכוס גזון.

מי אלו, מי הזמין אותם ומה הם עושים כאן? שאלתי שוב את השכנה שפגשתי בדרכי החוצה.

חשדי נפל מיד על השכנים החדשים מהקומה הראשונה בכניסה השנייה. אחרי ארבעים שנה שהדירה הייתה סגורה ומסוגרת, החליטו בעליה, המתגוררים בחוץ לארץ, לשפץ אותה ולהשכיר אותה

ואם בייאוש עסקינן, הסרטונים של "ארץ חדשה" עושים עבודה נהדרת בריסוק האמון במנהיגות הקיימת, וזאת מבלי לאפשר לתלות תקווה של ממש במנהיגי "ארץ חדשה" עצמם.

מייאש. שמעתי שיש מי שמתכוונים לוותר על זכות ההצבעה שלהם בגלל זה. אלא שאין לי הזכות להתייאש. גם לכם לא, אגב.

אז הנה, סימנים של תקווה, מהרורה מיוחדת לכבוד הבחירות. חוות מזור, חווה להרבעת קופים המיועדים לניסויים, ער מדת להיסגר סוף סוף, אחרי עשרות שנים של מאבק מר ונואש: הפגנות, שביתות רעב, פריצות למעבדות, מצלמות נסתרות בחווה, אינסוף כתבות וקומץ משוגעים לדבר. והנה, שנות המאבק הארוכות (אני זוכרת למעלה מ-15) מגיעות לסימון בהצלחה.

ליד הסיבה השנייה לאופטימיות אני עוברת מדי בוקר. עדיין אין מקום כזה על המפות, אבל במפה הפרטית שלי,

פארק קריית ספר הוא נקודה שמסמנת את העובדה שמה שהיה טוב יכול לקרות, אם מתעקשים עליו מספיק. לפני כ-16 שנה השתפנו בהפגנה שכונתית שהתקיימה בחניון, והעלתה דרישה מצחיקה כמעט, להקים במקום פארק לרווחת התושבים ולא

רבי קומות, כפי שגרסה תוכנית האב העירונית. בהפגנה הראשונה דיברה ציפי מור הלל. זאת רגע, מרגע עם דודלי. עד כדי כך זה היה מזמן. והיום, מיליון הפגנות ומאות אלפי ישיבות מועצת העיר אחד כד, רחפורים בונים את מה שעומד להיות הפארק השכונתי שלנו. המילה "פארק" אולי קצת גדולה עליה, על הגינה הזאת, אבל שכני גיבורי התהילה, שלא ויתרו לרגע, גם במחיר הפיכתם לנוודניקים ולזורים - בזכותם ישתנה כאן האוויר.

אפשר לחפש את סימני התקווה האחרים. צריך, בעצם. זאת החובה האזרחית, הספח הבלתי נראה הנוסף לתעודת הדת. כי למרות שאפשר לעתים לטעות ולחשוב שהפיכתן הוא העמדה הבוגרת, ואילו התקווה שייכת לצעירים, מתערבבת בתיק הגב שלהם יחד עם האשליה - החזקת התקווה היא המעשה האחראי ביותר שיכול אדם לעשות. התקווה בת שנות אלפיים. ביום שלישי הקרוב אל תשכחו לקחת אותה איתכם לקלפי. ■

אלא כאקט אידיאולוגי - שטבע האדם טוב מנעוריו, איך זה שאני רואה משהו טוב שקורה מאליו, ואני מניחה שיש מאחוריו מזימה, שבסופה מישהו יפגע בי או בזכויותי?

זה הניסיון, טמבלית.

אכלו לי ושתו לי, ומנסים לכייס אותי בלי סוף, וכמה עוד אוכל להעמיד פנים בפני עצמי שהשיטה הזגנת ומכבדת אותי ואת שכמותי. לא רק כמה מבעלי הדירות שפוטרים את עצמם מנשיאה בעול אחזקת הבית המשותף. חוסר האמון גדול הרבה יותר מחשבון החשמל של ועד הבית.

אולי זה נראה כמו פרה-היסטוריה, אבל רק בספטמבר איימו עלינו שתפרוץ מלחמה גרעינית כוללת, שפתאום נעלמה מעמודי החדשות. רק בנובמבר הייתה פה איוו מלחמונת מהירה, אולי אתם עדיין זוכרים, שלא צריך להיות קונספירטור כדי לחשוד במניעה או בתמוז המופלא שלה.

ואת הקופה הציבורית גונבים לנו שוב

ושוב. משיתים עלינו עוד מסים, אבל מפלחים מתחת לאפנו את הדווחים הכלואים ואת התמלוגים על הגו הטבעי שהוא משאב לאומי. מפלגות מחליטות להתאחד רק כדי למשוך קולות של בוחרים, ורק ככה, בהמשך, מתברר פתאום שיש להן איוו טקטיקת ריצ'רץ', שמשמך

עותה היא התפרקות המפלגה לחלקיה המקוריים מיר אחרי הבחירות.

סימנים של תקווה

ב"שומרי הסף", סרט תיעודי, שמוצג בימים אלה בבתי הקולנוע ומועמד לאוסקר, מראיין הבמאי רדור מורה את ששת ראשי השב"כ החיים של ישראל. לא ראיתי את הסרט עדיין, אבל קראתי כל מה שנכתב עליו. מפעים לגלות את יכולותיהם של האנשים שיושבים מהצד המובהק של שרשרת הפיקוד והלחימה, לראות מעבר לאיום הביטחוני המידי, ולהמליץ בכל תוקף על חתירה לשלום. מעורר תקווה ממש.

אבל אז, בסוף הראיון (לנירית אנדרמן ב"הארץ"), אומר מורה שהוא עכשיו פסיי מי לחלוטין, שעברנו את נקודת האל חזור, שהוא לא מאמין שיימצא המנהיג בעל שיעור הקומה שיכול להוביל את המהלכים שנדרשים כעת כדי לחלץ את ישראל ממעגל האימה שבו היא שבויה.

מבין ומדכך אותי גלות כמה קטנת אמונה נעשיתי. איך אני, מדריכה לשעבר בצופים, נכונה תמיד, מאמינה שטבע האדם הוא טוב מנעוריו - איך זה שאני רואה משהו טוב ומניחה, שיש מאחוריו מזימה, שבסופה מישהו יפגע בי?